

Aan
Gemeente Deventer
De heer M. Bootsma

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle
T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

notitie

Contactpersoon	Kenmerk	Status	Datum
M.A. (Martin) Heinen	18-148	definitief	7 mei 2018

Betreft

Quickscan natuurtoets perceel tussen Colmschaterstraatweg 10 en 10B, Deventer

Omschrijving

Inleiding

In opdracht van Gemeente Deventer heeft Ecogroen een quickscan natuurtoets uitgevoerd op het perceel tussen Colmschaterstraatweg 10 en 10B in Deventer (zie bijlage 1). Het betreft een deel van het kadastrale perceel Diepenveen, sectie H, nummer 4456. Het is een perceel met recente gekapte houtopstanden. Het bestemmingsplan voor het plangebied wordt omgezet naar wonen. Er worden twee woningen gerealiseerd (zie bijlage 1). In de quickscan is ook de westkant van het perceel (naast de speeltuin) meegenomen, waar mogelijk een inrit wordt gecreëerd.

Ecogroen heeft beoordeeld of de voorgenomen wijziging van het bestemmingsplan kan conflicteren met beschermde soorten en gebieden in de Wet natuurbescherming. Bij de soorten ligt de nadruk op potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen en broedvogels met jaarrond beschermde nesten. In voorliggende notitie beschrijven we de methodiek en resultaten van het uitgevoerde onderzoek.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In deze notitie gaan wij in op de gebieds- en soortbescherming. De wettelijke bescherming van houtopstanden is niet aan de orde. De houtopstand op het perceel ligt namelijk niet buiten de bebouwde kom. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>. In onderstaand kader 1 geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 1. Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Artikelen 2.1 tot en met 2.12 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Voor Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld voor habitats, soorten, broedvogels en / of niet-broedvogels. In artikel 2.7 verplicht de Wet natuurbescherming om vooraf te beoordelen of ingrepen / activiteiten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden aangewezen instandhoudingsdoelen. Mocht sprake zijn van (significant) negatieve effecten dan kan het aanvragen van vergunning bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt) aan de orde zijn.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

- vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wet natuurbescherming), in de praktijk onderverdeeld in:
 - vogels met jaarrond beschermde nesten zoals Huismus, Gierzwaluw en Buizerd, en
 - overige vogels wier nesten alleen tijdens het broedseizoen (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest) zijn beschermd;
- soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I) zoals bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming;
- overige nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming), onderverdeeld in:
 - soorten waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt, en
 - soorten waarvoor provinciaal wel vrijstelling geldt.

Soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, kunnen ingedeeld worden in twee categorieën. Provincies mogen besluiten om bepaalde soorten vrij te stellen van bescherming in het kader van ruimtelijke ingrepen, beheer en onderhoud. In de meeste provincies geldt - onder andere voor ruimtelijke ontwikkelingen - een vrijstelling voor een selectie van zoogdieren en amfibieën. Voor de overige soorten gelden vergelijkbare verboden (zie artikel 3.10) als voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en geldt eveneens een strikte beschermingsstatus.

Bescherming van houtopstanden

Artikelen 4.1 tot en met 4.9 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van houtopstanden buiten de bebouwde kom, voorheen geregeld in de Boswet.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een uitgebreide rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

Onderzoeksmethode

Op 22 maart 2018 hebben wij het veldonderzoek uitgevoerd. Het was droog weer, bewolkt, 8°C en de windkracht was 3 Bft. Het plangebied en de nabije omgeving zijn onderzocht door een ecooloog van Ecogroen. De inventarisatie is uitgevoerd conform de eisen die gesteld zijn door de gemeente Deventer in Lam (2017). Hierbij is aandacht uitgegaan naar alle soortgroepen. Tijdens het veldbezoek is met nadruk aandacht besteed aan potenties voor vleermuizen (verblijfplaatsen en vliegroutes). Er is tevens onderzocht of (mogelijke) nesten van jaarrond beschermde broedvogels, zoals Roek aanwezig zijn in bomen. Daarnaast zijn de bomen gecontroleerd op hun geschiktheid als vaste verblijfplaats van Eekhoorn, Steen- en Boomarter.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Rijntakken, gelegen op een afstand van circa 3,5 kilometer ten zuidwesten van het plangebied. Vanwege de grote afstand tot het plangebied, de tussenliggende barrière van bebouwing en infrastructuur en de aard van de werkzaamheden zijn directe effecten op het Natura 2000-gebied uitgesloten.

Sinds 1 juli 2015 is het Programma Aanpak Stikstof (PAS) in werking, waarmee de potentiële toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in beeld kan worden gebracht. Emissie van stikstofoxiden ontstaat onder andere door verbranding van fossiele brandstoffen bij stook van CV-installaties of in het verkeer. De stikstof slaat in het plangebied en omgeving neer (stikstofdepositie) en kan negatieve effecten op beschermde natuur hebben tot op vele kilometers afstand van de bron.

De emissie als gevolg van de voorgenomen bouw van twee woningen en daarmee gepaard gaande vervoersbewegingen is ten tijde van het schrijven van dit rapport nog niet vast te stellen. Gezien de relatief kleine ingreep, de grote afstand tot het Natura 2000-gebied en berekeningen in vergelijkbare situaties zal dit vermoedelijk niet leiden tot een hogere stikstofuitstoot.

Als de plannen voor inrichting van het gebied meer concreet zijn, kan ter onderbouwing met het rekenprogramma AERIUS de stikstofdepositie in Natura 2000-gebied Rijntakken in beeld worden gebracht voor de huidige feitelijke situatie en de beoogde situatie.

Natuurnetwerk Nederland

In de Omgevingsverordening Overijssel (Provincie Overijssel 2015) is het Natuurnetwerk Nederland vermeld. Het meest nabijgelegen onderdeel van het NNN ligt op een afstand van circa 1,5 kilometer ten noordwesten van het plangebied. Het betreft een bosgebied ten noorden van de Wechelerweg.

Op basis van recente uitspraak van de Raad van State^[1] dient in verband met goede ruimtelijke ordening externe werking op het NNN altijd beoordeeld te worden. De bouw van twee woningen leidt gezien de afstand niet tot negatieve effecten op het NNN.

Soortbescherming

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn op de planlocatie geen in de Wet Natuurbescherming beschermde plantensoorten of plantensoorten van de Rode Lijst aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn o.a. de volgende (algemeen voorkomende) soorten aangetroffen: Brandnetel, Kleefkruid, opslag van Gewone esdoorn, Zevenblad, Speenkruid, Stinkende Gouwe, Gewone paardenbloem, Vlier, Klimop, Klimopereprijs (bloeiend), Sneeuwkllokje, Narcis, Gewone vogelkers, Kardinaalsmuts en Bosrank. Net buiten de grens van het perceel staan nog enkele grote bomen, waaronder Paardenkastanje, Gewone esdoorn en Linde.

^[1] ABRVS Uitspraak 201509359/1/R1

Figuur 1 Begroeiing op het perceel is grotendeels verwijderd. Aan de rand staan te behouden bomen (foto's Arno Kuipers, Ecogroen).

Aan de westkant van het perceel, naast het speeltuintje, staat een Zomereik waarin geen nesten of holten zijn waargenomen. Daarnaast staat aan deze zijde van het perceel in de ondergroei Inheemse vogelkers, Zoete kers, Wilde kardinaalsmuts, Gewone esdoorn, Rode kornoelje, Bosrank, Klimop, Vuilboom en Braam.

Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens worden in de Wet natuurbescherming beschermde soorten en planten van de Rode lijst niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van de soortgroep flora is in het kader van de Wet Natuurbescherming daarom niet aan de orde.

Vleermuizen

Het leefgebied van de strikt beschermde vleermuizen bestaat uit (vaste) verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 2). Onderstaand worden deze onderdelen nader besproken.

Kader 2 Vleermuizen

Het leefgebied van de strikt beschermde vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Van deze drie onderdelen genieten de verblijfplaatsen de grootste bescherming. Verblijfplaatsen bevinden zich in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamkolonies/ zomerverblijven, baltslocaties/paarverblijven en winterverblijven.

Voor hun oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaats en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jaren lang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Vaste verblijfplaatsen

Er zijn geen geschikte holten en spleten aanwezig in bomen die kunnen dienen als vaste verblijfplaats. Tijdens het veldbezoek zijn dan ook geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in de aanwezige bomen. Na der onderzoek naar vaste verblijfplaatsen van vleermuizen wordt niet noodzakelijk geacht.

Vliegroutes en foerageergebieden

De omgeving van de locatie is mogelijk foerageergebied voor soorten als Laatvlieger, Rosse vleermuis, Watervleermuis, Ruige dwergvleermuis en Gewone dwergvleermuis. Als gevolg van de kap van de bomen en nieuwbouw verdwijnen geen vliegroutes voor vleermuizen en zal geen onmisbaar foerageergebied verloren gaan. De voorgenomen plannen geven dan ook geen aanleiding schade te veronderstellen aan onmisbare vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen. Vervolgstappen voor vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Overige zoogdieren

Bij overige zoogdieren wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 1). Vaste verblijfplaatsen van overige zoogdieren die zijn opgenomen op de Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn (o.a. Otter) en nationaal beschermde soorten zonder provinciale vrijstelling (bijvoorbeeld Steenmarter en Eekhoorn) worden op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van nationaal beschermde zoogdiersoorten met provinciale vrijstelling te verwachten maar door de recente verstoring niet aangetroffen. Soorten die kunnen voorkomen zijn onder andere Konijn, Huisspitsmuis, Bosspitsmuis *spec.*, Egel, Mol, Rosse woelmuis en Bosmuis. Bij ingrepen kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Overijssel automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillende beschermingsregime. Op basis van het uitgevoerde veldbezoek en de terreinkenmerken kunnen jaarrond beschermde nesten van broedvogels (zie kader 3) worden uitgesloten. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten is niet aan de orde.

Kader 3 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

In de omgeving van het perceel zijn Staartmees, Houtduif, Zwarte kraai, Gaai, Groenling, Roek en Groene specht aangetroffen. De resterende bomen en het struweel zijn geschikt als broedbiotoop voor deze en andere algemene vogelsoorten. Er zijn echter geen nesten aangetroffen.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal

geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en eind juli worden aangehouden als broedseizoen. Bij uitvoering van de werkzaamheden in de periodes tussen half februari - half maart en half juli - half december, is het wel van belang om na te gaan of nog bewoonde nesten van laat in het seizoen broedende soorten als Houtduif en Turkse tortel aanwezig zijn binnen het plangebied.

Overige soortgroepen

Het is mogelijk dat Gewone pad, Bruine kikker of Kleine watersalamander (nationaal beschermde soorten met een provinciale vrijstelling) overwinterend te verwachten zijn in de wortelkluiten van (gekapte) bomen en de strooisellaag en ruigten. Bij ingrepen kunnen enkele exemplaren van genoemde amfibieënsoorten geschaad worden. In voorliggende situatie geldt echter automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens worden ter hoogte van de ingrepen geen voortplantingslocaties of andere vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde soorten uit de Wet Natuurbescherming.

Conclusies

- Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied of het NNN. De voorgenomen plannen, het bouwen van twee woningen, hebben geen negatieve effecten op beschermde gebieden tot gevolg.
- In het gebied is vrijwel geen opgaande vegetatie meer aanwezig. Het is niet te verwachten dat ingrepen in het gebied tot aantasting van wettelijk beschermde natuurwaarden leiden.
- Er zijn geen potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen en deze worden ook niet verwacht. Schade aan onmisbare vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen is niet te verwachten. Juridische vervolgstappen ten aanzien van vleermuizen zijn niet aan de orde.
- Ten aanzien van overige zoogdieren en amfibieën zijn geen juridische vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.
- Er zijn geen broedvogels met jaarrond beschermde nesten aanwezig in het plangebied. Wel komen algemene broedvogels voor. Werkzaamheden die broedbiotopen van alle aanwezige vogels verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind juli of de bomen te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum;
- Vaste verblijfplaatsen van overige beschermde soorten en soortgroepen zijn niet te verwachten in het plangebied.

Geraadpleegde bronnen

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Lam, E. (2017). Aspecten met betrekking tot het laten doen van een Natuurtoets. Beleidsadvies Ecologie 2011: 14. Gemeente Deventer.

Ministerie van EZ (2015). Besluit van de Minister van Economische zaken van 15 oktober 2015, DGAN-PDJNG / 15129301, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van EZ (2016). (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>).

Ministerie van LNV (2009). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

NDFF Uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>). Geraadpleegd 3 april 2018.

Provincie Overijssel (2015). Omgevingsverordening Overijssel 2009, geconsolideerde versie, geldend vanaf 21-10-2015.

Provincie Overijssel (2018). (<http://www.overijssel.nl/thema's/natuur-en-landschap/wet/>).

Provincie Overijssel (2018). Atlas van Overijssel (http://gisopenbaar.overijssel.nl/viewer/app/atlasvanoverijssel_basis/v1).

Staatsblad van het koninkrijk der Nederlanden (2016). Jaargang 2016, Nr. 34. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming).

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Bijlage 1. Ligging van het plangebied en bestemming van het perceel

Legenda: geel omlijnd: plangebied. Bron: Gemeente Deventer

Bijlage 2. Bestemming van het plangebied

Bron: Gemeente Deventer

